

LIETUVOS – SLOVAKIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2020 m. balandžio 21 d.

I. Slovakijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausias Slovakijos ekonomikos sektorius pagal sukuriamą pridėtinę vertę 2020 m. buvo verslo paslaugos. Čia didžiausią pridėtinės vertės dalį sudarė didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto ir apgyvendinimo ir maitinimo veiklos (18%), nekilnojamojo turto veikla (12%), profesinė, mokslinė ir techninė bei administracinė bei aptarnavimo veikla (10%). Viešojo sektoriaus paslaugos – viešasis administravimas, gynyba, švietimas, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas taip pat sudarė nemenką Slovakijos ekonomikos dalį (17%), kaip ir apdirbamojo gamyba (20%). Statybos sektoriaus indėlis į pridėtinę vertę buvo kiek mažesnis (6%).

2020 m. Slovakijos prekių eksportas siekė 75 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė apie 83% Slovakijos prekių eksporto (į Vokietiją – 22%, į Čekiją – 11%, į Lenkiją – 8%), o iš ES nepriklausančių šalių 4% eksporto vertės tenka JAV, 3% – Kinijai, ir 2% – Rusijai.

2020 m. Slovakijos importas siekė 74 mlrd. EUR ir 82% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 20%, iš Čekijos – 18%, iš Austrijos – 9%), o iš ES nepriklausančių šalių – 4% importo atvežama iš Korėjos, 4% – iš Kinijos, 3% – iš Rusijos.

Šaltiniai: Eurostat, ICT Trade Map

II. Lietuvos ir Slovakijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Slovakijos pagrindiniai rodikliai 2018-2020 m.

	2018		2019		2020	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	0.4 %	33	0.3 %	35	0.4 %	32
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	0.3 %	33	0.4 %	32	0.4 %	34
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	0.5 %	24	0.2 %	30	0.3 %	28
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	0.6 %	26	0.6 %	25	0.6 %	25
Paslaugos						
	2018	2019	2020			
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	0.1 %	39	0.1 %	40	0.1 %	39
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	0.3 %	37	0.4 %	36	0.3 %	37

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

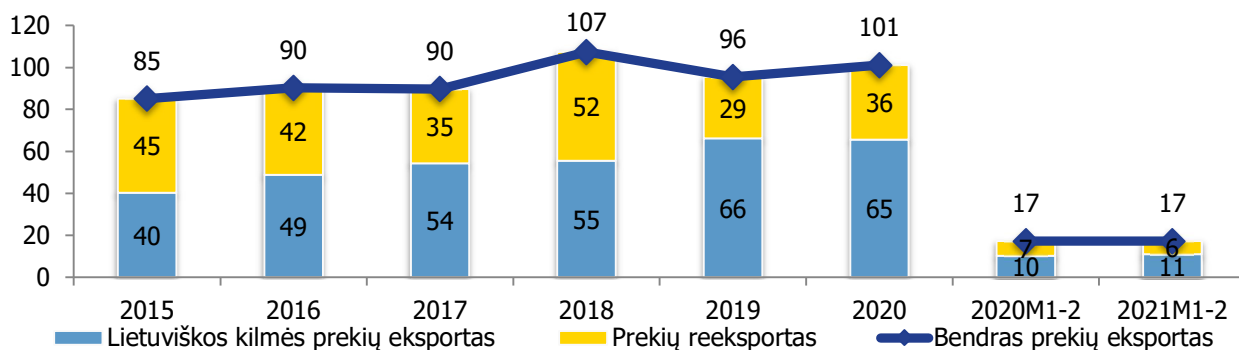
III. Prekyba prekėmis

2020 m. Slovakija užėmė 32 vietą Lietuvos prekių eksporto rinkoje kuriai teko 0.4% (101 mln. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 65% Lietuvos prekių eksporto į Slovakiją 2020 m. sudarė lietuviškos kilmės

prekių eksportas, o likusią dalį (35%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2019 m. Lietuvos prekių eksportas į Slovakiją padidėjo 5.8%, daugiausiai dėl elektros mašinų ir įrenginių eksporto didėjimo. Per 2021 m. sausio-vasario mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Slovakiją palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu didėjo 0.1% arba 14 tūkst. EUR.

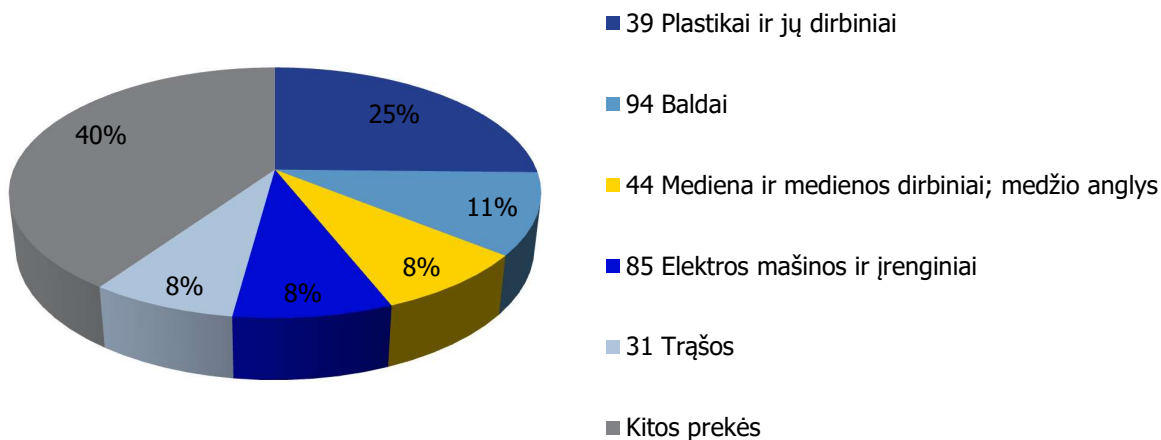
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Slovakiją, 2015-2021 m. 1-2 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Slovakija 2020 m. buvo 34 eksporto rinka, kuriai teko 0.4% (65 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Slovakiją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė plastikai ir jų dirbiniai – 25% arba 17 mln. EUR (20-a didžiausia eksporto rinka), baldai – 10% arba 6.86 mln. EUR (28-a didžiausia eksporto rinka), mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglys – 8.2% arba 5.35 mln. EUR (22-a didžiausia eksporto rinka), elektros mašinos ir įrenginiai – 8.1% arba 5.33 mln. EUR (25-a didžiausia eksporto rinka), trašos – 7.5% arba 4.9 mln. EUR (20-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2019 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Slovakiją sumažėjo 1.2% arba 793 tūkst. EUR. Labiausiai mažėjimą lėmė plastikai ir jų dirbiniai. Per 2021 m. sausio-vasario mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Slovakiją palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu didėjo 6.4% arba 657 tūkst. EUR.

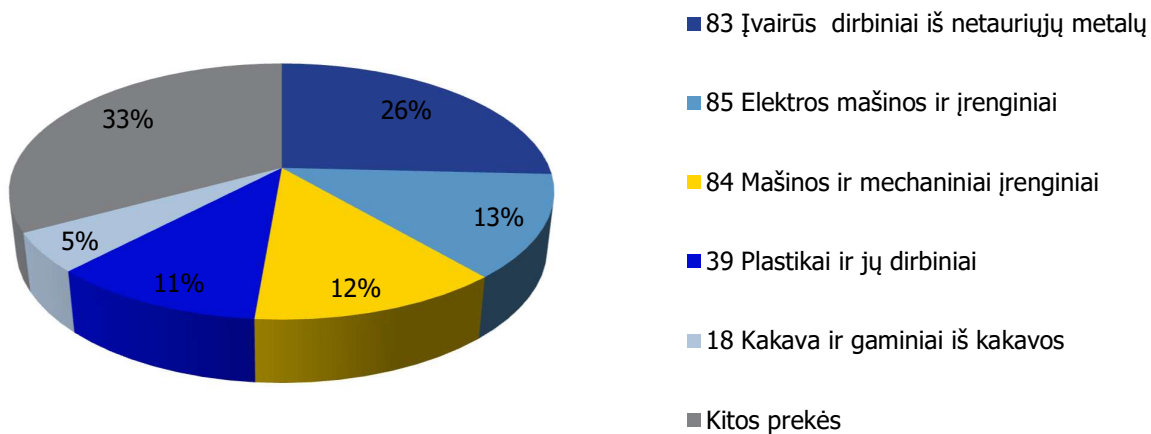
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Slovakiją struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2020 m. Slovakija buvo 25-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 0.6% (186 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Slovakijos 2020 m. daugiausia importuota įvairių dirbinių iš netauriųjų metalų – 26% arba 48 mln. EUR (1-a didžiausia importo rinka), elektros mašinų ir įrenginių – 13% arba 24 mln. EUR (17-a didžiausia importo rinka), mašinų ir mechaninių įrenginių – 13% arba 23 mln. EUR (19-a didžiausia importo rinka), plastikų ir jų dirbinių – 11% arba 20 mln. EUR (18-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2019 m. prekių importas iš Slovakijos sumažėjo 1.7%.

3 pav. Lietuvos importo iš Slovakijos struktūra 2020 m.

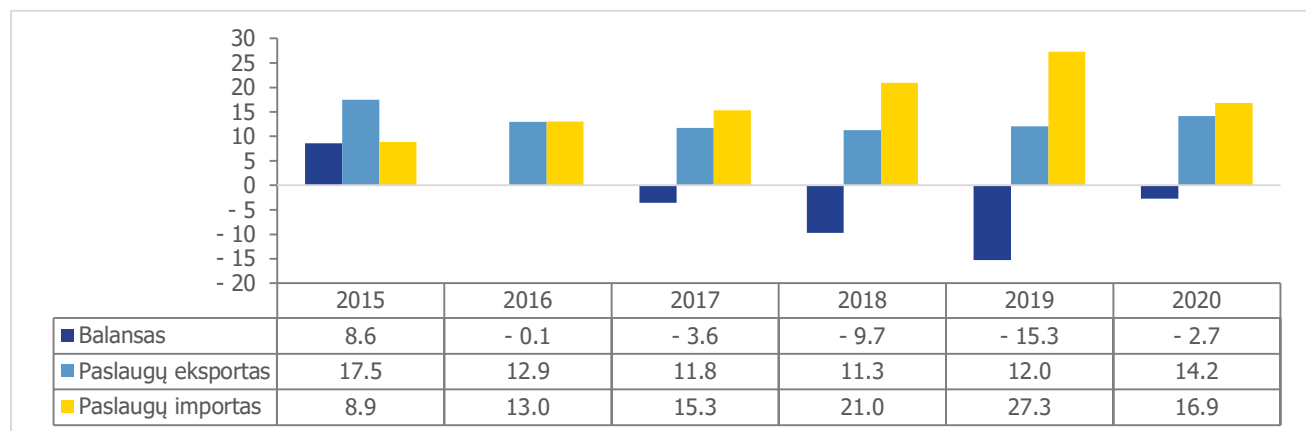

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2020 m. Slovakija užėmė 39 vietą Lietuvos paslaugų eksporto rinkoje, kuriai teko 0.1% (14 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Slovakijos siekė 17 mln. EUR, tai sudarė 0.3% viso Lietuvos paslaugų importo 2020 m., o Slovakija buvo 37-a tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

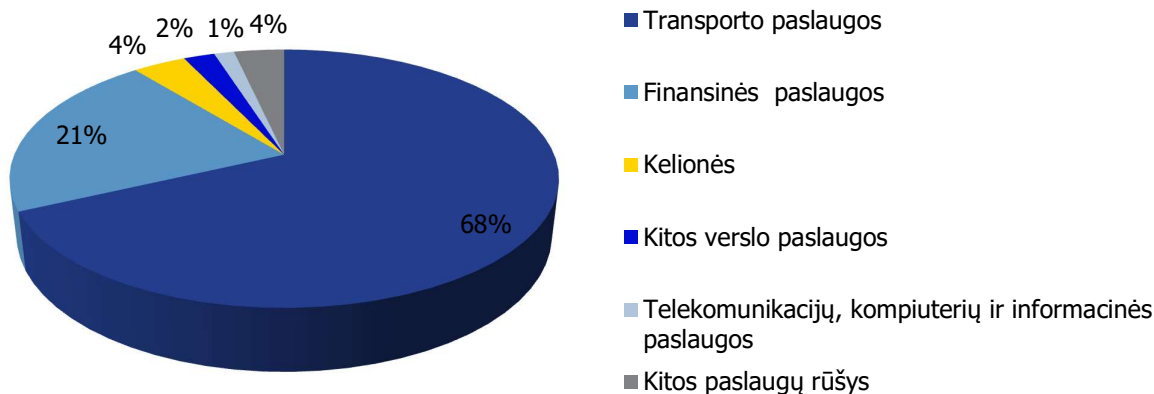
4 pav. Lietuvos ir Slovakijos užsienio prekyba (paslaugos) 2015-2020 mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Lietuvos į Slovakiją daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 68% arba 9.64 mln. EUR (33-a eksporto rinka), finansinių paslaugų – 21% arba 2.98 mln. EUR (8-a didžiausia eksporto rinka), kelionių – 3.7% arba 530 tūkst. EUR (40-a eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 2.2% arba 0.3 tūkst. EUR (59-a eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 1.4% arba 0.2 tūkst. EUR (65-a eksporto rinka). Per 2020 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Slovakijos rinką padidėjo 18% iki 14 mln. EUR.

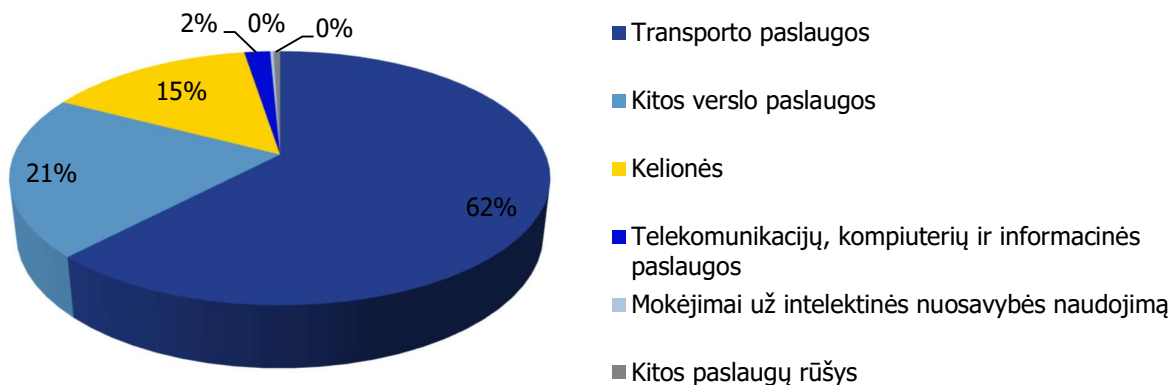
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Slovakiją struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Slovakijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 62% arba 10 mln. EUR (38-a importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 21% arba 3.46 mln. EUR (30-a didžiausia importo tiekėja), kelionių – 15% arba 2.5 mln. EUR (29-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 1.8% arba 310 tūkst. EUR (43-a importo tiekėja), – 0.2% arba 40 tūkst. EUR (29-a didžiausia importo tiekėja). Per 2020 m. paslaugų importo vertė iš Slovakijos sumažėjo 38% iki 17 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Slovakijos struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksperto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 1183 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Slovakijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Slovakiją yra šie: mašinos ir įrengimai, maisto produktai, chemijos pramonės produktai, tekstilės gaminiai bei kiti.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Slovakiją rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1 183
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	120
Maisto produktų gamyba	119
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	119
Tekstilės gaminių gamyba	96
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	85
Pagrindinių metalų gamyba	76
Drabužių siuvimas (gamyba)	63
Elektros įrangos gamyba	57
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	53
Kita gamyba	52
Kitos	343

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksperto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistą santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.